

1.	Nazwa kierunku	ochrona środowiska [Environmental Protection]
2.	Wydział	Wydział Nauk Przyrodniczych
3.	Cykl rozpoczęcia	2019/2020 (semestr zimowy)
4.	Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
5.	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6.	Forma prowadzenia studiów	stacjonarna
7.	Kod ISCED	0521 (Ekologia i ochrona środowiska)
8.	Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Kierunek studiów ochrona środowiska wpisuje się w realizację celów, jakie zostały postawione w strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2012-2020. Oferta dydaktyczna kierunku, ze względu na swój interdyscyplinarny charakter oraz ukierunkowanie na zdobywanie wiedzy poprzez stosowanie jej w rozwiązywaniu aktualnych problemów środowiska przyrodniczego, realizuje cel strategiczny uczelni, jakim jest innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna.</p> <p>Kierunek posiada pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej.</p> <p>Program kształcenia na kierunku jest na bieżąco uaktualniany i modyfikowany, w taki sposób, aby w jak największym stopniu zapewnić kompatybilność pomiędzy poziomem zdobywanych kwalifikacji absolwentów a aktualnym zapotrzebowaniem rynku pracy na specjalistów. Ponadto w ramach nowoczesnej oferty dydaktycznej kierunek umożliwia umiędzynarodowienie i mobilność studentów realizowaną głównie w ramach programu LLP Erasmus.</p> <p>W ramach celu strategicznego aktywnego współdziałania uniwersytetu z otoczeniem, na kierunku ochrona środowiska realizowana jest stała współpraca z pracodawcami, reprezentującymi profil związany z szeroko pojętą ochroną środowiska, jednostkami administracji państwowej różnego szczebla, instytutami naukowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Współpraca realizowana jest m.in. poprzez program obowiązkowych praktyk zawodowych dla studentów.</p> <p>Rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i funkcjonujący wewnętrzny system zapewniania wysokiej jakości kształcenia, pozwala na ustawiczne podnoszenie jakości kształcenia na kierunku.</p> <p>Przyczynia się do tego również mobilność nauczycieli akademickich, realizowane głównie w ramach programu LLP Erasmus, jako wyjazdy dydaktyczne lub szkoleniowe do i z krajów UE.</p> <p>Wysoka jakość kształcenia jest ściśle związana z prowadzonymi na Wydziałach współtworzących kierunek, badaniami naukowymi, z których wiele ma charakter interdyscyplinarny i reprezentuje poziom międzynarodowy.</p> <p>Zgodnie z misją uczelni kształcenie na kierunku ochrona środowiska zapewnia najpełniejszy rozwój studenta i otwiera przed nim szerokie możliwości i perspektywy poznawcze, wyposaża w kapitał wiedzy i nagromadzoną w nim mądrość oraz gotowość służenia społeczeństwu we wszystkich swoich obszarach kompetencji.</p>
9.	Liczba semestrów	6
10.	Tytuł zawodowy	licencjat
11.	Specjalności	nie dotyczy
12.	Semestr od którego rozpoczyna się realizacja specjalności	nie dotyczy
13.	Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 60% • nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 20% • nauki chemiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10% • nauki fizyczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10%
14.	Procentowy udział liczby punktów	<ul style="list-style-type: none"> • [dyscyplina wiodąca] nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 60%

	ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 20% nauki chemiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10% nauki fizyczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 10%
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	180
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	30%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	180
18.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
19.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	nie dotyczy
20.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>Pod koniec 4 semestru Studenci dokonują wyboru Promotora pracy, u którego w kolejnym roku studiów realizują seminarium licencjackie oraz wykonują pracę dyplomową. Ustalenie tematu pracy dyplomowej ma miejsce w pierwszym miesiącu 5 semestru studiów. Praca dyplomowa ma charakter teoretyczny lub praktyczny i dotyczy przedstawienia najnowszych problemów naukowych z obszaru studiowanego kierunku oraz zainteresowań badawczych Promotora. Student składa pracę dyplomową w wersji elektronicznej w Archiwum Prac Dyplomowych oraz w wersji papierowej w dziekanacie. Jeżeli promotorem był pracownik ze stopniem doktora, na recenzenta pracy dyplomowej zostaje wyznaczony pracownik samodzielny. Egzamin dyplomowy składany jest przed trzy osobową komisją egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej jeden pracownik samodzielny. Na egzaminie co najmniej trzy pytania z obszaru studiowanego kierunku studiów zadają recenzent i promotor.</p> <p>Ocena końcowa do wpisania na dyplomie obliczana jest wg zasad przyjętych w Regulaminie Studiów w Uniwersytecie Śląskim (załącznik nr 3 do uchwały nr 91 Senatu UŚ z dnia 25 kwietnia 2017 roku).</p>
21.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w	1. Praktyka zawodowa jest obowiązkowym elementem włączonym w okres studiów pierwszego stopnia (Ust. z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861) na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z w związku z art. 2 ust. 1 pkt 7 i

przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki

- art. 12 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 737).
2. Na Uniwersytecie Śląskim zasady praktyk regulują Zarządzenia Rektora: nr 68/2017 oraz 175/2018. Wzory dokumentów wymaganych do odbycia praktyki dostępne są jako załączniki do zarządzenia 175/2018 [<http://bip.us.edu.pl/zarządzenie-nr-1752018>] (aktualny wzór porozumienia) oraz 68/2017 [<http://bip.us.edu.pl/zarządzenie-nr-682017>].
3. Praktyki trwają 4 tygodnie (co stanowi 20 dni roboczych, w trakcie których student ma obowiązek przepracować 120 godzin lekcyjnych). Można je realizować w jednej lub dwóch instytucjach, tak aby ich łączny czas wyniósł 4 tygodnie.
4. Zasadniczym terminem odbywania praktyk są miesiące wakacyjne po zakończeniu II roku studiów (IV semestr). W uzasadnionych przypadkach student może, po uzyskaniu pisemnej zgody Dziekana Wydziału, odbywać praktykę w innych terminach pod warunkiem, że nie będzie ona kolidowała z zajęciami dydaktycznymi.
5. Głównym celem praktyki zawodowej jest zapoznanie studentów z funkcjonowaniem instytucji, w których wykonywane są prace zgodne z wykształceniem absolwenta kierunku ochrona środowiska oraz praktyczne przygotowanie do poszukiwania i wykonywania zawodu po ukończeniu studiów. Praktyki zawodowe, mają nie tylko umożliwić studentom uzupełnienie ich wiedzy teoretycznej, ale także pokazać, w jaki sposób tę wiedzę wykorzystać w praktyce. W okresie praktyki student ma obowiązek brać czynny udział w zadaniach wykonywanych w miejscu odbywania praktyki oraz zapoznać się z zagadnieniami dotyczącymi organizacji i funkcjonowania zakładu, w którym praktykę odbywa.
6. Studenci mogą odbywać praktykę zawodową w instytucjach państwowych i prywatnych, których działalność związana jest z szeroko pojętymi zagadnieniami ochrona środowiska.
7. Zaleca się, aby praktyki zawodowe były realizowane w takich jednostkach, jak:
- jednostki ochrony środowiska w zakładach przemysłowych,
 - urzędy administracji państwowej,
 - Inspektoraty Ochrony i Kontroli Środowiska,
 - placówki naukowe i badawcze zajmujące się ochroną środowiska,
 - oczyszczalnie ścieków komunalnych i przemysłowych,
 - przedsiębiorstwa składowania i utylizacji odpadów,
 - firmy zajmujące się technologiami ochrony środowiska,
 - firmy zajmujące się raportowaniem środowiskowym (waloryzacje przyrodnicze, oceny oddziaływania na środowisko itp.),
 - firmy zajmujące się systemowym zarządzaniem środowiskowym
 - parki narodowe, krajobrazowe, leśnictwa, ogrody botaniczne,
 - instytucje i zakłady związane z ochroną, kształtowaniem i inżynierią środowiska,
 - ekologiczne organizacje pozarządowe i fundacje działające na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego.
8. Student samodzielnie poszukuje instytucji, w której będzie odbywać praktyki i samodzielnie je organizuje, tj. uzgadnia indywidualny zakres obowiązków i zadań w danej instytucji.
9. Studenci, którzy mogą udokumentować pracę zawodową lub działalność zgodną z profilem kształcenia dla kierunku ochrona środowiska, mogą uzyskać zaliczenie swojej pracy zawodowej jako praktyki zawodowej.
10. Przed rozpoczęciem praktyki student zobowiązany jest przedstawić informację o miejscu planowanej praktyki w celu jego akceptacji oraz złożyć u opiekuna praktyk podpisane oświadczenie o zobowiązaniu się do przestrzegania obowiązujących w zakładzie pracy przepisów wynikających z regulaminu pracy, przepisów bhp, ochronie informacji niejawnych i danych osobowych oraz należytej staranności przy wykonywaniu powierzanych mu czynności.
11. Bezpośrednim zwierzchnikiem studenta w czasie praktyki jest:
- ze strony Uczelni – Opiekun Praktyk,
 - ze strony Zakładu Pracy – zakładowy opiekun praktyk lub osoba przez niego wskazana.
12. Na terenie Zakładu Pracy student podlega przepisom obowiązującym w tym zakładzie.
13. Po zakończeniu praktyki student ma obowiązek dostarczyć Opiekunowi Praktyk pełną dokumentację praktyk (raport z przebiegu praktyki zawodowej, wypełnione ankiety ewaluacyjne).

		14. Opiekun Praktyk zalicza praktykę wpisując zaliczenie do indeksu. Terminem zaliczenia praktyki jest termin zakończenia semestru letniego w danym roku akademickim. Brak uzyskania zaliczenia praktyki zawodowej jest jednoznaczny z koniecznością jej powtórzenia.
22.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	4
23.	<p>Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów; • na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 	175
24.	Ogólna charakterystyka kierunku	<p>Kierunek ochrona środowiska przygotowuje absolwenta posługującego się wiedzą z dziedziny biologii, chemii, fizyki, geografii i geologii, umiejętnościami zastosowania technik i technologii w pracy zawodowej oraz kompetencjami społecznymi pozwalającymi na pracę w zespole, samodzielne pogłębianie wiedzy i prezentowanie jej efektów zainteresowanym stronom. Podczas pierwszych dwóch lat studiów odbywają się zajęcia wspólne dla wszystkich słuchaczy kierunku. Są to wykłady, ćwiczenia i laboratoria z zakresu przedmiotów podstawowych: biologii, chemii, fizyki, geografii i geologii oraz zajęcia realizowane, jako zajęcia terenowe z botaniki, geobotaniki, zoologii, ekologii, geografii i geologii. Na trzecim roku studiów I stopnia studenci dokonują wyboru katedr Wydziałów tworzących kierunek, w których ukierunkowują swoje zainteresowania pod opieką promotora, realizując pracę licencjacką. W programie studiów zwraca się szczególną uwagę na przygotowanie praktyczne absolwenta poprzez odbycie praktyk zawodowych. Indywidualne zainteresowania rozwijane są w ramach przedmiotów do wyboru, proponowanych przez Wydziały tworzące kierunek oraz przez inne kierunki studiów. Studenci mogą również pogłębiać swoją wiedzę poprzez prace w kołach naukowych.</p> <p>Licencjat kierunku ochrona środowiska, jako pierwszy etap uzyskiwania kwalifikacji do pracy zawodowej, pozwala na podjęcie pracy w firmach konsultingowych, działach zajmujących się problematyką ochrony środowiska w przedsiębiorstwach, instytucjach realizujących działania w zakresie ochrony przyrody.</p> <p>Dzięki realizacji programu w systemie punktowym ECTS, możliwe jest uczestnictwo studentów kierunku ochrona środowiska w wymianie międzynarodowej i studiach w UE oraz poszukiwania zatrudnienia na zagranicznym rynku pracy. Studentom szczególnie uzdolnionym umożliwia się studia według indywidualnego toku kształcenia.</p>
25.	Ogólna charakterystyka specjalności	nie dotyczy